

ÉLETÜNK

A PÉCH ANTAL BányaiPari AKNÁSZKÉPZŐ TECHNIKUM, A SZABÓ JÓZSEF GEOLÓGIAI SZAKKÖZÉPISKOLA,
A BányagÉpészeti és Bányavillamossági SzakközéPiskola, VÁJÁR SZAKMUNKÁSKÉPZŐ INTÉZET
KISZ BIZOTTSÁGÁNAK IDŐSZAKOS KIADVÁNYA
/IV. évf. 1. szám 1988. november/

A tartalomból:

Emlékezzünk...

----- x -----

A számok tükrében

----- x -----

Hova tegyük???

----- x -----

...Olyan vékony az a
"hajszál"!

----- x -----

Gazdag éveket!

----- x -----

Vár a könyvtár

----- x -----

M E G N Y I L T A B Á N Y Á S Z A T I M U Z E U M T A T A B Á N Y Á N

Emlékezzünk nagyjainkra!

A FALLER család II.

Dr. techn. Faller Jenő

Előző számunkban részletesen bemutatottuk Dr. Faller Gusztáv professzor életutját. Unokájának, Dr. tech. Faller Jenő okleveles bányamérnöknek, a műszaki tudományok kandidátusának sorsa sok hasonlóságot mutat.

1894. szeptember 25 -én született a Selmecbányához tartozó Szélaknán, ahol édesapja a bányakerület vezető főorvosa volt. Faller Jenő alsófokú, középfokú és akadémiai tanulmányait egyaránt Selmecbányán végezte. 1915 -ben a háború miatt ott kellett hagynia az akadémiát. Több frontot is szerencsésen megjárva 1919 -ben fejezte be a főiskolát, és két évvel később Sopronban szerzett bányamérnöki oklevelet.

1919 -ben Tatabányán a VIII. akna üzemvezető helyetteseként kezdte meg a munkát. Négy év után Dorogra került, ahol a Salgóterjáni Kőszénbánya

RT földtani kutatásainak vezetője lett. Dr. Vitális Istvánnal együtt a nagygyeházi, majd a Dudar-környéki szénvagyonot tette ismertté. Rövid ausztriai kitérő után 1929 -ben Várpalotára került üzemvezetőnek, és közreműködött az ország első szkip-aknájának megépítésében. 1940 -ben Bánfalván bányagazgatóként bevezette a frontejtést. Ezután Budapestre került a vállalat központjába, és a nyilas uralom idején munka nélkül maradt. A háború után különböző beosztásokban az első perctől kezdve jelentős szerepet vállalt a szénbányászat feltámasztásában, majd az államosításban. Közreműködésével több aknát mélyítettek. Ezek közül kiemelkedő a dudari telepítés a hozzá kapcsolódó zirc-dudari vasúttal.

1950 -től Sopronban, a ME Bányaműveléstani Tanszékén intézeti tanár, majd 1957-ig, az egyetem Miskolcra településéig docens volt. Ebben az évben nyílt meg Sopronban a Központi Bányászati Múzeum, melynek alapjait ő rakta le, és az egyetem elköltözése után ennek első igazgatója lett. Itt dolgozott haláláig.

A szakmai munka mellett jelentős közéleti tevékenységet is végzett. Még a fegyverek dörögtek a magyar hon földjén, amikor 1945 február 24 -én kezdeményezte egy ideiglenes intézőbizottság létrehozását az OMEKE újjászervezésére. Az egyesület háború utáni első rendkívüli közgyűlése 1945 május 6 -án volt, ahol Faller Jenőt választották meg elnöknek. Vidékre kerülésekor -1945 októberében- lemondott elnöki tisztségéről.

Sopronban a HNF Városi Bizottsága elnökeként tevékenykedett.

Az életpálya állomásai és a beosztások már jelzik, hogy egy rendkívüli felkészültségű és nagy tudású egyéniségről van szó. Erről azonnal meggyőződhet az olvasó, ha végiglapozza írásainak 1984 -ben megjelent bibliográfiáját. Az akadémiai újságban megjelent első versétől -1914- haláláig több mint 300 kisebb-nagyobb

művet publikált. A szakmai írások mellett nagy számban jelentek meg bányászattörténeti cikkei. A magyar bányaműlt minden jelentősebb eseményével foglalkozott. Számottevő helytörténeti és kultúrtörténeti munkássága is, főleg a Bakonnyal kapcsolatosan. A megjelenteken kívül tíz nyomdakész írása maradt fenn közel négyszáz gépelt oldalon. A befejezetlen kéziratok összesen majd 7000 /!!!/ gépelt oldalt tesznek ki.

A műszaki tudományok kandidátusa, egyetemi doktor. A Wahlner és Zorhóczy emlékérmek, a Munka Érdemérem, a Munka Érdemrend ezüst fokozata, valamint a Magyar Békemozgalom arany jelvényének tulajdonosa, az Oktatásügy és a Bányászat Kiváló Dolgozója.

1966. december 23 -án 72 éves korában hagyott itt hirtelen bennünket. Halálával a hazai és a nemzetközi bányásztársadalmat jelentős veszteség érte.

Az OMBKE Középdunántúli Csoportja és a Bakonyi Intéző Bizottság együttműködése eredményeként 1971. november 30 -án Zircen, a bakonyi Pantheonban Dr. Vitális Istvánnal egyidőben emléktáblát kapott.

FALLER GUSZTÁV

Röviden szólnunk kell a Faller család egy másik jeles tagjáról, Faller Jenő testvérbátyjáról, Faller Gusztáv okleveles bányamérnökről, aki 1892. február 13 -án Hegybányán született. Az akadémia elvégzése után katonai szolgálatra vonult be. 1918 -tól 43 éven át különböző beosztásokban a szénhidrogénkutató és -bányászat szolgálatában állt. Nevéhez fűződik a nagyhortobágyi, a vérvölgyi, a hajdúszoboszlói, a Debrecen-környéki, a Tard-Recske és Parád, továbbá a Terpes-környéki mélyfúrások telepítése, irányítása.

Magasabb beosztásba kerülve ő irányította a bükközéki olajbányászatot, a Mezőkövesd-környéki és a kárpátaljai olajkutatókat, az erdélyi földgázkutatót és -feltárást és a Komló-környéki szénkutatókat. Nyugalomba vonulása után mint szakértő és szaktanácsadó végzett aktív tevékenységet, egészen 1968 -ban bekövetkezett haláláig.

A Nemzetközi Mélyfúrási Egyesület dísztagja, idehaza munkája elismeréseként elnyerte a Mélyfúrási szakma legjobb mérnöke címet, megkapta a Bányászat Kiváló Dolgozója jelvényt és a Munka Érdemérem kitüntetését.

Faller Jenő 1929 -ben kötött házasságából egy fiúgyermek született, aki a nagyapa és a dédapa tiszteletére a Gusztáv nevet kapta szüleitől. Gyerekkora a gazdasági világválság, majd a világháború éveire esett. Várpalotán, majd Bánfalván gyerekeskedve kapcsolata volt a szénbányászattal. Nem sokkal Budapestre költözésük után, 1945 -ben elhunyt édesanyja. A középiskola elvégzése után a fiú természetesen Sopronba ment a Műszaki Egyetemre, és ott bányamérnöki oklevelet szerzett. Gyakorló mérnökként a padragi, majd a dudari bányához került. A kutatás iránt nagy érdeklődést mutatott, s a Bányászati Kutató Intézetben folytatta a munkát. Ebben az időben már egyetemi óraadó volt a NME -n.

Az intézetből a NIM -be került. Osztályvezető, majd főosztályvezető-helyettes lett, a szilárdásvány-bányászat felelőse. Ebből a beosztásból ment az idén nyugdíjba mint miniszteri főtanácsos.

Faller Gusztáv kandidátus, a műszaki tudományok doktora egy nagyhirű bányászdynasztia utolsó tagja. Iia, Faller Jenő, a göröngyösebb, de talán izgalmasabb diplomáciai pályát választotta.

Bársony László

A SZÁMOK TÜKRÉBEN

Osztály	Tanulmányi átlag	Magartartási átlag	Bukottak száma	igazolt	Hiányzás igazolatlan	Létszám
Aknász						
I.A	3,56	4,72	2	63,7	-	18
B	3,73	4,76	-	60,0	-	21
II.A	3,44	4,0	-	85,7	0,47	22
B	3,50	4,31	-	55,5	0,52	22
III.A	3,43	3,68	2	152,3	0,6	22
B	3,30	4,11	-	105,2	0,78	18
IV.A	3,35	4,27	-	95,2	1,23	22
B	3,38	4,36	-	62,4	1,95	22
Össz.:	3,46	4,27	4	85,2	0,71	167
Bgép.						
I.	2,97	4,09	2	41,9	0,08	21
II.	3,00	4,04	3	56,7	0,5	22
III.	2,98	4,0	-	56,6	1,12	8
IV.	3,0	4,06	2	46,6	2,5	15
Össz.:	2,99	4,04	7	49,7	0,9	66
Geológus						
I.A	2,88	3,95	7	43,8	0,4	24
B	3,12	3,75	3	52,0	1,3	20
II.A	3,18	4,09	-	41,7	-	22
B	3,12	4,04	2	86,3	1,6	23
III.A	3,05	3,73	2	60,9	7,6	19
B	3,23	4,08	3	58,6	1,3	23
IV.A	3,56	4,4	-	58,0	2,4	25
B	3,53	4,61	-	55,3	-	18
Össz.:	3,21	4,08	17	57,3	1,8	174
Isk.össz.:	3,27	4,15	28	68,0	1,2	407

Az érettségi-képesítő vizsgák eredménye:

Osztály	Vizsgázók száma	Eredménytelen	Vizsgaátlagok					
			Magyar	Matematika	Történelem	Szakmai	Egyéb	Össz.
Geológus								
IV.A	26	5	3,44	2,80	3,32	2,96/3	5	3,18
B	18	2	3,55	3,22	3,11	2,77/3	2	3,23
Bgép.								
IV.	13	2	2,54	2,62	2,85	3,23/2,30	5	2,87
Aknász								
IV.A	22	3	2,92	2,45	2,73	2,77/3,18	-	2,84
B	22	3	3,04	2,45	2,95	2,86/3,09	-	2,88
Össz.:	101	15	3,15	2,68	3,03	-	-	3,02

A K I K R E B Ū S Z K É K
V A G Y U N K

Jeles tanulóink:

Geológusok	1. Varga László	III.A	kitűnő
	2. Daubner Anita	II.A	kitűnő
	3. Lantos Zoltán	IV.B	4,84
	4. Kiss János	IV.B	4,53

Aknászok:

1. Horányi Tibor II.A kitűnő	7. Deres Gyula III.B 4,71
2. Bosnyák Attila II.B kitűnő	8. Huff László III.A 4,71
3. Bertók Péter I.B kitűnő	9. Fett István IV.A 4,69
4. Ü. Kovács István I.B 4,92	10. Varga István IV.B 4,60
5. Alédi Zsolt IV.A 4,77	11. Laukó József III.A 4,57
6. Magyar Tamás II.B 4,78	12. Tóth Attila III.A 4,50

TANULMÁNYI VERSENYEK HELYEZETTJEI

1. Klausz István II.A	Irinyi János kémiaverseny megyei	I. helyezett
2. Balázs Csaba II.B	"-"	II. "-"
3. Daubner Anita II.A	"-"	IV. "-"
4. Horváth Georgina II.B	Puskán orosz nyelvi verseny megyei területi	I. "-"
IV. "-"
5. Csik Zoltán IV.A	OKTV oroszverseny megyei	III. "-"
6. Mach Péter III.B	OKTV fizikaverseny országos döntő	"-"
7. Ács Zsuzsa IV.B	OKTV oroszverseny megyei	VIII. "-"
8. Varga László III.A	OKTV oroszverseny megyei	IX. "-"
9. Bertók Péter akn. I.B	Irinyi János kémiaverseny megyei	V. "-"
10. Ü. Kovács István akn. I.B	"-"	megyei VI. "-"
11. Polovitzter Antal akn. I.B	"-"	megyei IX. "-"

Jeles tanulóinknak és a tanulmányi versenyek helyezettjeinek a tantestület nevében szívből gratulálok, és további sok sikert kívánok.

Bársony László
ig.h.

MEGNYILT A BÁNYÁSZATI MUZEUM TATABÁNYÁN

A szakmát szerető és érte aggódó tatabányai bányászok nagy családjának régi vágya teljesült az idei bányásznapon. A régi XV. akna helyén megnyilt a Bányászati Múzeum. Igaz, a medence nehézségei miatt a kiállított gyűjtemény egyelőre igen szerény, de gyors fejlődésre számíthatunk, ha a múzeumi anyag fejlesztésében is az az aktivitás lesz jellemző, mely a megnyitást megelőzte.

A múzeum vezetőinek kérésére iskolánk tanulói jelentős társadalmi munkát végeztek, s ezzel nagy mértékben hozzájárultak a megnyitás sikeréhez. Az ünnepeken az üzemi brigádközösségek és egyéb csoportok segítségét megköszönve iskolánkat külön kiemelték. Tanulóink tették rendbe a főépület előtti parkot, több mint 10 ezer darab téglát tisztítottak meg, megoldották a csapadékelvezetést a szabadtéri kiállítás területéről, rendbe tették a műhelyek környezetét. Ők takarították ki a depressziós házát és a műhelyépületeket, lomtalanították a fürdő épületét, geodéziai méréseket végeztek, és ott voltak a megnyitó előtti utolsó simításoknál is. Összesen mintegy 3600 társadalmi munkáórával bizonyították, hogy választott szakmájukat tisztelik és szeretik.

Az önzetlen és odaadó munkáért dicséret és köszönet illet minden résztvevőt, különösen a jelenlegi aknász II.A osztályt, mely teljes létszámmal vett részt a múzeum létrehozásában, és igen hatékonyan 894 órát teljesített.

Bársony László
ig.h.

A Bányászati Múzeum megközelíthető

az 1-es, 4-es, 7-es, 15-ös,
autóbuszokkal.

Nyitvatartási ideje:

április 15-október 30.
naponta 11-17 óráig

HOVÁ TEGYÜK ???

Néhány évvel ezelőtt csak a nyugati országokból érkező híradásokban hallhattunk az atomerőművek építése elleni tiltakozásról. Akkor ez a kérdés csak egy gúnyos mosolyt válthatott ki a hallgatóságból, mondván, a kapitalizmus újabb ellentmondást termelt ki. A probléma annál kevésbé érintett bennünket, mivel nem volt atomerőművünk.

A paksi erőmű megépülése és üzembe helyezése után hazánkban is felmerült a nagy kérdés: Mit lehetne tenni a keletkező radioaktív hulladékkal?

Az idén tavasszal nagy port vert fel, és máig nem oldódott meg az a vita, amely a hulladéktároló telep elhelyezése körül pattant ki. Az illetékesek ugyanis a mecseki Ófalu határában kívánták /kívánják/ elhelyezni a létesítményt, ez ellen azonban a helybeliek élénken és mindedig eredményesen tiltakoznak. Pro és kontra szakértői állásfoglalások hangzottak el, döntés azonban nem született.

Ez az eset számtalan problémát vet fel, politikaiakat, műszakiakat és környezetvédelmiakat egyaránt. Bennünket most elsősorban az érdekel, hogy melyek az ügy földtani-környezetvédelmi vonatkozásai. Legfontosabb a környezet vízének megóvása a radioaktív hulladék beszivárgásától, tehát a környezetnek jó vízzárónak kell lennie. Ugyancsak fontos szempont, hogy földrengések, tektonikus eredetű földrengések ne veszélyeztessék a tárolót, mert a tektonikus hasadékokon keresztül a hulladék ugyancsak kijuthat.

Azt, hogy az ófalui völgy alkalmas terep-e, több szakértőcsoport vizsgálta, és ezek egymással ellentétes véleményre jutottak. Nagyon valószínű, hogy kellő előkészítés /és hatalmas anyagi ráfordítás/ árán bárhol, akár Budapesten, az Asztória sarkán is megfelelő helyet lehet kialakítani hulladéktárolásra. Csak az a kérdés, hogy érdemes-e ekkora ráfordítást tenni, illetve szabad-e ilyesmit a környék lakóinak tiltakozása ellenére végrehajtani.

Ha a radioaktivitástól nem is kell félni, az építkezés bizonyára jelentős károkat okozna a völgy tájképi értékében, nagy erdőterület kipusztítását tenné szükségessé, kerítésekkel és épületegyüttesekkel szabdalná szét a völgy állatainak életterét. Egyszerűen az újabb, és mint látni fogjuk, felesleges, ráadásul drága beavatkozás lenne egy jól működő, egységes élőrendszerbe.

Vajon nem találhatnánk egyszerűbb és olcsóbb megoldást? A legegyszerűbb az lenne, ha a keletkező radioaktív hulladékot oda temetnénk vissza, ahonnan kikerült, vagyis az ércbánya elhagyott vágataiba. Nézzük, milyen előnyökkel járna ez a megoldás az ófaluihoz képest!

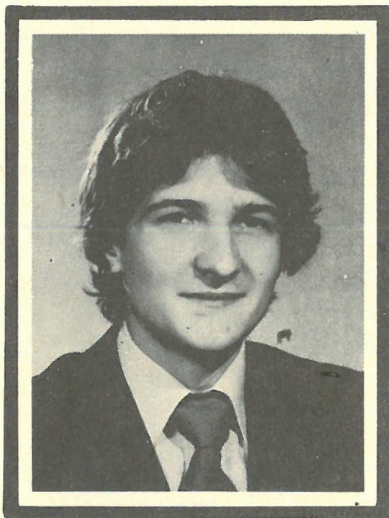
Az ércbánya több évtized alatt több kilométer hosszúságú vágatrendszer hozott létre az urániumot tartalmazó homokkőben. Egészen biztos, hogy vannak olyan elhagyott területek, ahol ember már évek óta nem járt, és a bányaműveletek további eseményei már nem érintik őket. Ezekbe a vágatokba nyugodtan elhelyezhetnénk a radioaktív hulladékot tartalmazó tartályokat. Ezek a tartályok már eleve a maximális biztonságra való törekvés jegyében készültek, tehát önmagukban is elegendőek lennének a védelemhez. Ha ezeket a biztonságos tartályokat a bánya mélyén helyeznénk el, az ólom védőfalak fölé még több száz méter magas, vastag homokkő réteget helyeznénk. Ha a vágatokat megfelelően megerősítik, akkor attól se kell tartani, hogy egy esetleges omlás kárt tesz a hordókban, a vágatok megfelelő lezárása pedig megakadályozná, hogy illetéktelenek a veszélyes anyaghoz jussanak.

Egy probléma azonban még megoldatlan, mégpedig az, hogy a vágatok nagy valószínűséggel a karsztvízszint alatt találhatóak, s könnyen beszennyeződhet a mélységi víz. Ebben a mélységben azonban a karsztvíz már nem áramlik, mivel az erózióbázis alatt van. Így, ha a gondosan leszigetelt tartályból az ugyancsak gondosan leszigetelt vágatba kerülne a radioaktív hulladék, és egy tektonikus hasadákon bejutó karsztvízzel találkozna, akkor se lenne katasztrófa. Ez a víz nem áramlik, és elég mélyen van ahhoz, hogy az ivóvíznyeréshez használt felszinközeli, állandóan a friss csepadékból pótlódó vizréteget ne szennyezhesse be.

Ennek a hulladékelhelyezési ötletnek a példája nyomán érdemes elgondolkozni azon, hogy "korszerűség" ide, technikai bravúrok oda, nem a legegyszerűbb megoldás a legjobb-e!

Vincze Péter

... Olyan vékony az a „hajsza”!

1988. július 26 -án 27 évesen meghalt Orbán Gábor geológus, pedig teljesen egészséges volt. A mi iskolánkban végzett 1979-ben.

Hirtelen halt meg, néhány másodperc alatt. Az élet és a halál között zuhant. Megismerhette a gyorsulással történő mozgást, amíg az út végéig megtette azt a néhány száz métert. "Hófehér paplanra" érkezett, mégsem "ágyban párnák közt", hanem gleccseren találták meg. Vajon mi játszódhatott le a fejében az utolsó percekben?

A helyszín a Monte Disgrazia...a gerinc utolsó méterei a hágó előtt, ahonnan már a biztonságosabb gleccseren vezet le az út. A gerinc eddig II. nehézségű, havas. Gyakorlott "jegeseknek" biztosítás nélkül járható. A túra résztvevői is gyakorlottak-már amennyire. Hiszen 40-60 -os hó- és jégfalon másztak fel a csúcsra, mégpedig biztosítás nélkül. Gyorsan ment, jól sikerült, senki nem "szállt el". Az önbizalom erősödött, a feladésszerűség, a reakciósebesség csökkent. Adjuk át a szót utoljára Gábornak!

A fiúk felszóltak: "Vigyázz, csúszik, meredek, kemény!" "Vigyázok én, hogyne, amennyire kell! Nem ártana a kötél, kár, hogy a hátizsákban van. No, se baj. Ha ők lementek ezen a pár méteren, lemegyek én is. Be kell fordulnom a jég felé arccal, már fordulok is. De mi ez? Már nem fogok semmit, a lábam csúszik! Azt hiszem, zuhanok. Meg kellene fognom valamit, de csak sima jég van előttem. Nem, ez már sziklafal. És milyen gyorsan repül el előttem! Vajon meddig tart? És hol vannak a fiúk? Nem látom őket, összefolyik a kép előttem! Súvit a szél, milyen erős lett itt a gerinc alatt! Elfordultam a faltól, alattam nagy fehérség. Az hó lesz, a gleccser. De hiszen akkor és tényleg zuhanok! Meg fogok halni! Vajon fájni fog? Hatalmas ütést érzek... igen, fáj. Kár, még szerettem volna élni. Bocsáss meg, Anyám, és Te is, Apám! Kő van, tejfehér, és halk zene szól, de már nem is látom, nem is hallom, már semmi sincs..."

A többiek nem zuhantak le, szerencsésük volt. Ők nem léptek rá a banánhéjra, és a hajsza is kitartott. Amit éreztek, az az övéké. Vajon meddig bírja a "hajsza" a felelőtlenséget, a könnyelműséget? "Fiatal vagyok, erős vagyok, ügyes vagyok!" Igaz, de kicsit sok az önbizalom, több az egészségesnél.

Olyan értelmetlen a korai halál! /A késői is, ha kivédhető./Tanulni kellemes belőle, és nem felejteni. A hegyek és a barlangok világa gyönyörű, érdemes sokáig élvezni.

Kedves Volt és Jelenlegi Diákjaink! Akik a természet nehezebben megközelíthető helyeire vágytok, vigyázatokat hát magatokra és másokra is! Okuljatok a halottak példáján, mert olyan vékony az a "hajsza"!

Antal Sándor
ig.h.

Gazdag éveket!

Minden új "diákévjárat" reménnyel tölti el iskolánk ódon /és nem ódon/ falait. Remény azért, mert a kritikus, netán tudásvágyó ifjúi szemlélet tovább frissül e falak között. Remény azért, mert talán bennük találjuk meg azokat, akik nem a túlélés /a várható négy év átvészelési technikája/ elsődlegességét tekintve jöttek sorainkba. Remény azért, hogy a jövőt csak jól megalapozott ismeretekkel, aktív, cserekvő gondolkodással és magatartással képzelik el. Remény azért, hogy erre a tudásra, erre a magatartásra itt kívánnak szert tenni. Remény azért, hogy személyiségüket megújítva környezetüket is alakítani kívánják. Remény azért, hogy...

Álmaitokhoz, terveitekhez nem nyugodt, de érdekes, értékekben gazdag éveket kívánunk!

I.A Geológus

1. Acsai Imre	9. Mihalcsik Anikó	18. Recski Sándor
2. Csonka Péter	10. Narancsik Imre	19. Sárközi Boglárka
3. Csimár Krisztina	11. Nagy Attila	20. Stange Zsolt
4. Forbauer Attila	12. Novák Viktória	21. Szmilek Bernadett
5. Hegedűs Barna	13. Őzse Balázs	22. Szász Noémi
6. Kránitz László	14. Papp Barna	23. Szoboszlai János
7. Lakatos Szilvia	15. Petrucz Livia	24. Tóth Gergely
8. Matern Imre	16. Póczik Ernő	25. Timkó Gabriella
	17. Pongrácz László	

I.B Geológus

1. Ács Zoltán	9. Lingl Magdolna	18. Porcs László
2. Baranyi Krisztián	Izabella	19. Reusz Gábor
3. Bodnár Anetta Ágnes	10. Madár István	20. Soós Károly
4. Bolford Gabriella	11. Molnár László	21. Szendrei Roland
5. Darvas Sándor	12. Molnár Miklós	22. Sziráki Erzsébet
6. Fűzi Gabriella	13. Molnár Péter	23. Tóth Laura Erzsébet
7. Igriczi Gizella	14. Németh Attila	24. Varga Sándor
8. Kovács Roland	15. Német Dénes	25. Vér Tibor
	16. Oláh János	
	17. Pajor András	

I. Gépész

1. Bella Viktor	7. Körmeny Sándor	12. Rozgonyi Zoltán
2. Drávai Tamás	8. Kuni Sándor	13. Szabó Norbert
3. Eichkern Attila	9. Marusinszky Nándor	14. Szabó Viktor
4. Hanczvikkel Csaba	10. Müller Róbert	15. Szűcs József
5. Horváth Zoltán	11. Papp Sándor	16. Tóth Kornél
6. Kacz Péter		17. Török István

I. Aknász

1. AmbrinácZ Borisz Konstantin	18. Kozma Zsolt
2. Balla Jenő	19. Makai János
3. Balogh József	20. Molnár László
4. Dezső Zoltán	21. Musicki Ervin
5. Drecler Csaba	22. Németh László
6. Faragó Attila	23. Nyilas Tibor
7. Fenyvesi Antal	24. Pataki Péter
8. Greskó Mihály	25. Pokorni László
9. Grósz János	26. Radocsay Kálmán
10. Hegyi Zsolt	27. Rápolthy László
11. Héjas Lajos	28. Ruzsinszki János
12. Horváth Miklós	29. Szabados József
13. Huszárovics Antal	30. Szelthoffer József
14. Huszárovics Csaba	31. Téglás Ferenc
15. Kis Csaba	32. Tulipán András
16. Kolep László	33. Varga István
17. Kovács István	34. Vén István

I. Vájár

1. Czikora István
2. Czunf Zsolt
3. Gordos Róbert
4. Mayer Tamás
5. Pásztor Csaba

Mikor ideérkeztünk, fehér lapjainkat lobogtattuk, melyek azóta megteltek. Ez leginkább rajtunk múlt még akkor is, ha abban a pillanatban, amikor rákerült a bejegyzés, máshogy éreztük is.

Egykor mi is meghallgattuk az intelmeket, s az üdvözlő se hangzott másképp, mint most. Akkor mi voltunk azok, akiknek a fenti szavak szóltak. Lehet, hogy tőlünk is többet vártak? Valószínű. Mi ennyit teljesítettünk belőle, s itt vagyunk, bár kissé megfogyatkozva.

Az elmúlt három év alatt elnyűttünk három osztályfőnököt és sok más érdekes tanárt. A rettegett I.B -ből később átalakultunk rettegett II.B-vé. Betört ablakok, kiborult tanárok, prédikálásokkal eltelt osztályfőnöki órák kísérték minket, amerre csak jártunk. Lassan az egész iskola megismert minket, a tanári kar egy félév múltán hideglelést kapott, ha meghalotta a nevünket... Aztán nagy csönd... Érkezett egy nálunk is ütődöttebb osztály, s hirnevünk lassan lehanyatlott. Mulandó a dicsőség.

S nemsokára itt az érettségi. Sokan közülünk megtalálták az utat a tankönyvek felé, és egészen másképp kezdik tölteni napjaikat. Lapjaikra is jobb dolgok kerülnek. Lehet, hogy későn??

Játék

B A R A N G O L Á S O K
A TÖRTÉNELMI MAGYARORSZÁGON

Következő számainkban körutazást teszünk a történelmi Magyarország különböző tájegységein. Fejtőrőinkben megpróbálunk törekedni arra, hogy a kérdésfelvetések minél változatosabbak legyenek formájukban, témájukban és szórakoztatva eleveníthessék fel a megfejtő ismereteit.

Utazásunk első állomása Erdély.

1. Mi az, ami a következő kiemelkedő személyiségeket összeköti?

Apáczai Csere János, Kriza János, Bretter György, Szilágyi Domokos, Kós Károly, Brassai Sámuel, Hervay Gizella

2. A nagy erdélyi mesemondó, Benedek Elek tollából olvashattok az alábbiakban egy rövid történetet. Kérdésünk az, milyen földrajzi név kapcsolódik hozzá.

"Világhíres Szent László királlyal csak egyetlen egyszer történt meg, hogy az ellenség elől megfutamodni kényszerült. Meg kellett futamodnia, mert azon vette észre magát, hogy egyedül van... Megsarkantyúzta hát szög paripáját, szélnél sebesebben vágatott... s már-már úgy volt, hogy elejébe kerekednek, körülfogják.

-Ó, uram, Jézus, segíj!- íohász kodott fel László, a szemét az égre emelte.

S im, halljatok csodát, abbana pillanatban kettéhasadt a hegy, széles, mély szakadék tátongott László mögött. A kunok rémülten néztek bele..."

3. Zárókérdésünk egy kakukktojás. A következő négy szóból válaszd ki az oda nem illőt! Indokold meg!

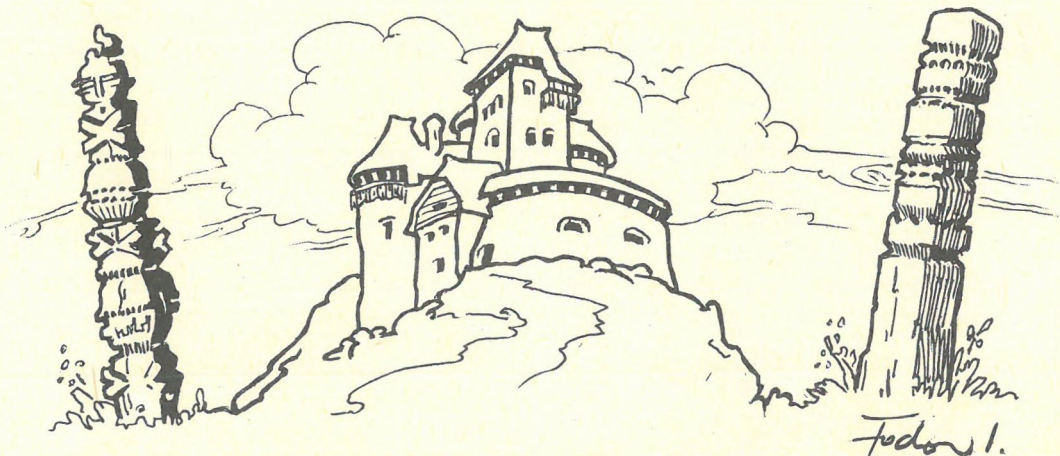
Gogos, pánkó, pityóka, petrezselyemlapi

A megfejtéseket 1989. január 31 -ig kell beküldeni a szerkesztőség címére: ÉLETÜNK Szerkesztősége. Tatabánya, Széchenyi u. 20.

A helyes megfejtést beküldők között három könyvjutalmat sorsolunk ki.

JÓ JÁTÉKOT!

Összeállította: ~~x~~-mester-

BAJVIVÁSRA szólítunk !!

AMA RIVÁLIS ELSŐ "A" GEOLÓGIÁNAK AZ ELSŐ "B" OSZTÁLY

- Ama nagy vágyunktól vezérelve, hogy megmérkezhessünk Veletek, Gólyatársak a Geológiában, bajvivásra szólítunk Benneteket.
- Az időpont Isten kegyelméből legyen ezen év ősze, nemkülönben az első tavasz eljövetele.
- A bajvívás az oskolai előmenetel elsőbbségének kérdésében leszzen. Mégpedig-
len úgy, hogy a szaktárgyak és a humán tudományok egyaránt beszámíttassanak.
- Kérjük mindama Elleneinket, akik elfogadják kihívásunkat, ne gondolják azt, hogy mi mindezt csupán gögből, haragból csináljuk, mert azért tesszük, hogy részünk lehessen a versengésben, ezáltal derüljön ki, ki a jobb, a bölcsőbb.
- Pörös ügyeinknél fölső döntőbíró leszzen az Alma Mater direktórium.
- A végső klauze hirdettessék ki mindennémű és korú deák előtt nyilvánosság-
gal. Irattatva mindezt a Cronica lapjaira, hogy az utókor előtt hirdettessék a győztesek dicsérete és elméje.

Ugy legyen!

Kelt az Ur 1988. esztendejének október havában

"Játszani is engedd szép, komoly fiadat!"

Ez bizony kihívás, mégpedig a javából. Régies stilusban elevenítve fel valamit az ősi diákhumból, a komoly, mégis játékos versengésből. A felszín, a külső a játékoságot adja. A mélyben valami egyéb is zajlik. Talán egy csoport közösséggé szerveződése. Talán olyan hagyományteremtés, mely friss szellőként nyugtatja majd diákjaink arcélét. Talán csak a vágy, hogy megmutathassák magukat, ablakot nyitva a világra. Talán csupán az ékarat megméré-
tésének szándéka.

Ehhez persze nemcsak azt kell jól tanulni, amit szeretnek, de azt is, amit nem kedvelnek. S persze ez nemcsak szűkebb értelemben vett tanulást felté-
telez, de nyitottságot, rugalmas gondolkodási készséget is.

S hogy ki nyerhet? Mindkét csapat. A kihívó és a kihívott egyaránt.

Csak szurkolhatunk nekik, csak segíthetünk nekik, csak követhetjük őket...

-mester-

Néhány gondolat a modern művészetekről

Bármely élőlény minden cselekedete lényegében gyönyörszerzésre irányul. Ezt főként az érzékszerveken keresztül beérkező ingerek átalakításával érheti el. Az embernek azonban van egy sajátos képessége: gondolkodás útján is gyönyör-érzethez juthat. Ez az érzet sokkal tartósabb, mivel az érzékszervek révén szerzett élmény gyorsan eltömpul. A két összetevő bonyolult kölcsönhatásban áll egymással. Minél inkább az egyik válik meghatározóvá, annál inkább üresebb lesz a másik, és ezáltal sivárabb az egyén lelki élete.

A tudományos, gazdasági és társadalmi fejlettség meghatározó az adott kor művészetére nézve. A századforduló táján mindezekben döntő változások mentek végbe. Az akkor születő modern művészet alkotásai általában a változás, az izgalmas dolgok iránti igényünkre építenek, míg a régebbi korok művészei az elmélkedésre, megismerésre ösztönöznek. Az igazán értékes műalkotásban a két módszer érvényesül és egyesül, de egyik se igyekszik felülmúlni a másikat, hanem kölcsönhatásuk közben kiegészítik egymást.

A modern művészetek kialakulásával nagyjából egyidőben -ugyanennek a lelkes várakozásnak jegyében- történt a fantasztikus irodalom ugrásszerű fejlődése. Utóbbira később jelentős hatást gyakoroltak a század elejének modern, avantgarde irányzatai. A fantasztikus irodalom elképzelt valóságmodellként jelent meg, elsősorban a jövőre vonatkozóan. Ezt mi is megteszük minden nap, bármin is elmélkedünk. Összes gondolatunk elképzelt modell a körülöttünk lévő dolgokról. Már csak azért is, mert a valóság többnyire egészen más, mint ahogyan mi felfogjuk, és megint különbözik attól, amivé mi gondolatainkkal alakítjuk. Ahogyan a fantasztikus irodalom -mely mélyen a "hagyományos" mesékben gyökerezik- nem a valóságos eseményeket igyekszik rögzíteni, úgy a modern művészetnek is alapvető módszere, hogy az élőlényeket, tárgyakat, eseményeket ne másolja le, hanem céljainak megfelelően átalakítva ábrázolja. Ahányszor csak megkíséreljük értelmezni az alkotást, annyiszor rendeződik át és telik meg új értelmekkel. Ennek oka az, hogy a képzelt megoldások jellegükénél fogva tartalmaznak még számtalan lehetséges változatot is. Ezek mind elférnek abban a modellben, melyet az alkotás hoz létre, pusztán létével. Tehát itt is a valóság elemeinek képzeletben történt szétszedéséről és egy másfajta logika szerinti összerakásáról van szó. Ez nem jelenti a valóság, az élet elől való menekülést, hanem pont a lényeg megértéséhez kerülünk közelebb így. Mert ha nem így lenne, akkor az azt jelentené, hogy az e módon keletkezett "valóságfeletti" elemek teljesen önmagukért valók. De ezen motívumok a műalkotásban megtelnek környezetük értelmével és teljesen más dolgokat jelentenek, más értelmeiket követelnek meg.

A művészek szándékosan próbálják kimozdítani az értelmet statikus nyugalmából, hogy lerázzák azoknak a gátló lelki mechanizmusoknak a bilincseit, melyek fogva tartják a képzeletet. A műalkotások mélyen befolyásolják az ember tudatát, mert vannak olyan egyetemes formai megoldások, melyek mindenkire hatnak. Így bármennyire is álomszerű világokba visznek ezek az alkotások, a tudatra gyakorolt hatásukkal a nagyon is valóságos világban válnak reális erővonalú cselekedeteinket keresztül. A modern művészetek átütő hatása valószínűleg azon alapszik, hogy szokatlanul nagy erővel jelenik meg a forma és a tartalom egymás ellen való "kijátszása". Itt ütköznek ki leginkább a mű alapját képező ellentétek. Itt válik nyilvánvalóvá, hogy ezek ellentmondásában rejlik a művészet lényege. Ahol az ellentétes síkok találkoznak, feloldódik a feszültség a műben, és ez hozza a fogékony befogadó élményét. Ennek fokozott érvényre jutása azért lehetséges, mert a művészek szokatlan ábrázolási módszerei, szélsőséges témaválasztásai vagy a hagyományos témák teljesen újszerű megközelítési útjai hangsúlyozzák a tartalom és a forma ellentmondásait.

A régebbi korok művészei az élőlények, tárgyak és az események másolásával, az azok rendjén való töprengéssel, harmóniájában való gyönyörködéssel célozzák kifejezni. A modern művészetek elsősorban az érzékeken keresztül, a lehető legtisztább kifejezési eszközökkel, a legkifejezőbb formákkal kísérelnek meg hatást elérni. Ezen célkitűzések mély rokonságba hozzák a művészeteket a legrégebbi idők ősi művészeivel, melyek szintén a legtisztább kifejezési módokat hordozzák. De amíg az egy eleve "tiszt" tudati állapotban levő közösség művésze volt, addig a modern művek egy a valóság összes negatív, korlátozó hatását magán viselő tudat megtisztítására törekednek.

Egy mű befogadásánál nem összpontosíthatunk az érzésekre, mert akkor az nyomban megszűnik létezni, és a közöny fogja felváltani. Annál inkább magára az érzékelésre, mely ezáltal egyre tisztábbá válik. Ezért szükséges a lehető legegyszerűbb kifejezési mód használata, akkor ha az érzékekre kíván a művész szinte biztos hatást gyakorolni. És mivel az érzékek útján beérkező jelzések hatást gyakorolnak a tudatos gondolkodásra, ezért nyújthatnak egy magasabb rendű, maradandó élményt a befogadónak, aki szinte észrevétlenül társalkotóvá válik.

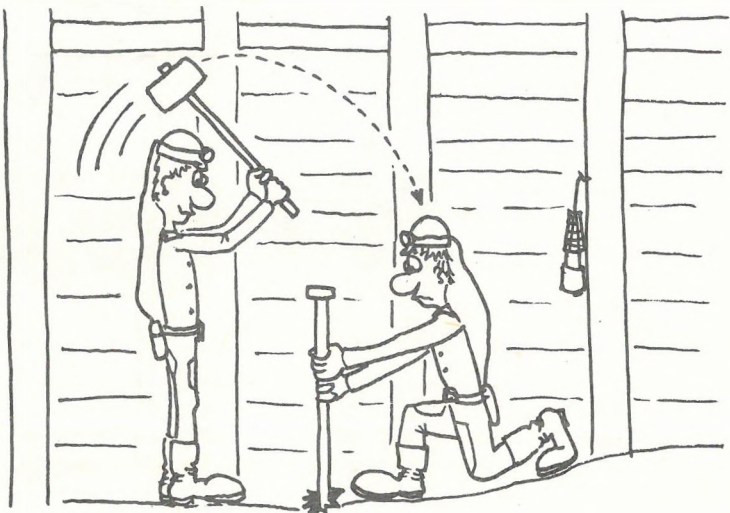
GÉPTAN

1. Fúrókalapács

Az első jövesztőgép a bányászatban. Útvefúró gépcsaládba tartozik.

Felépítése:

- ütést létrehozó szerkezet,
- elforgatást létrehozó szerkezet,
- szerszámtartó kengyel.

2. Harácsoló kar:

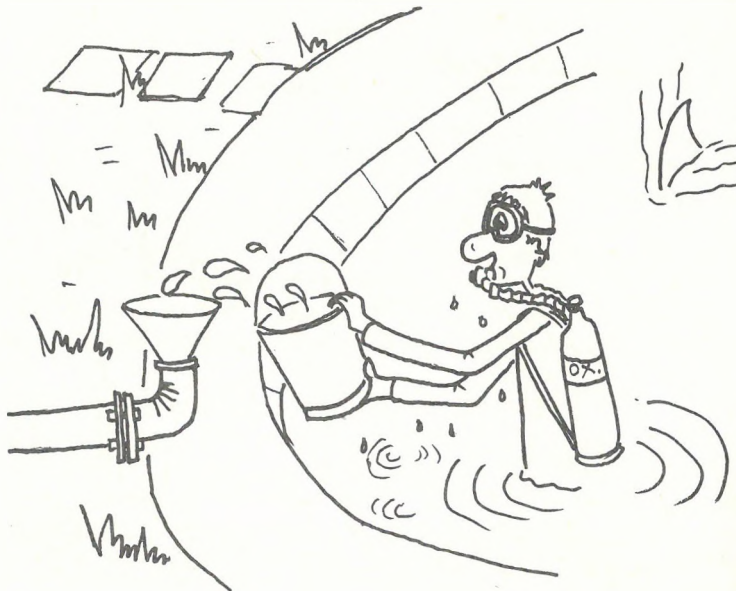
Az F 6-os vágathajtó berendezésen található. Az ekén szimmetrikusan van elhelyezve két harácsoló kar.

A szén rakodását segíti.

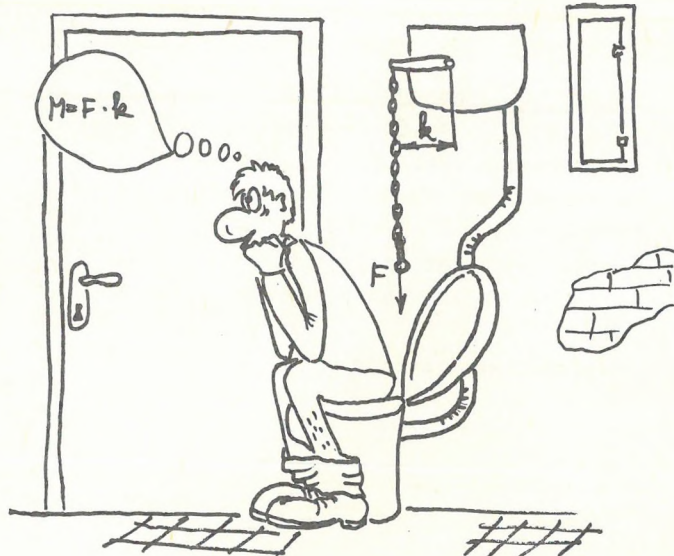
3. Búvárszivattyú:

Vizemelésre használt berendezés, melynek villanymotorja és járókereke a vízszívó alatt helyezkedik el.

4. Erőkar:

A forgáspont és az erő hatásvonala közti merőleges távolság.

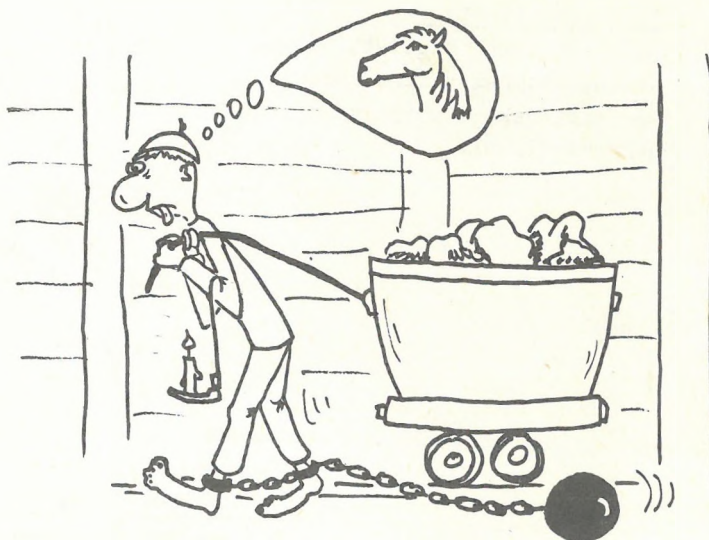
5. Bolygómu:

Általában lassítást hoz létre. A bolygókerék körül bolyongnak a "napkerekek".

6. Láncos vonszoló:

A lefejtett szén elszállítására szolgál. Általában a futószalagra termel, de egyből csillébe is rakodhat.

VÁR A KÖNYVTÁR !

ISKOLÁNK KÖNYVTÁRÁT HOSSZU ÉVEKIG VIZELI TANÁR UR VEZETTE. NYUGDIJBA VONULÁSA UTÁN KETTEN LÉPTÜNK A NYOMDOKAIBA: HORVÁTH GÉZA, A MEGYEI KÖNYVTÁR MUNKATÁRSA ÉS S. NAGY LAJOSNÉ.

AZ ISKOLA KÉPZÉSÉHEZ IGAZODÓAN FŐ FELADATUNK A Bányászati, Geológiai és Bányavillamosági Szakirodalom Gyűjtése /TANKÖNYVEK, KÉZIKÖNYVEK, LEXIKONOK, BIBLIOGRÁFIÁK ÉS MONOGRÁFIÁK/, EMELLETT SZÉPIRODALOMBÓL ÉS SZÓRAKOZTATÓ IRODALOMBÓL IS VÁLOGATHATOK. IGYEKSZÜNK GYŰJTENI AZ ISKOLA MULTJÁRA VONATKOZÓ DOKUMENTUMOKAT, RÉGI TANKÖNYVEKET, BIZONYÍTVÁNYOKAT IS.

KÖNYVEINK NAGY RÉSZE KÉT HELYEN, A KOLLÉGIUMI KÖNYVTÁRBAN ÉS AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRBAN TALÁLHATÓ, DE A SZAKTANÁROKTÓL IS KÖLCSÖNÖZHETNEK AZ EGYES SZERTÁRAKBAN ÉS SZAKTANTERMEKBEN TÁROLT KÖNYVEK KÖZÜL. EZEK IS AZ ISKOLAKÖNYVTÁRI ÁLLOMÁNYHOZ TARTOZNAK. A KOLLÉGIUMI KÖNYVTÁRBAN HÉTKÖZNAP 15-16 ÓRÁIG /PÉNTEK KIVÉTELELVÉL/ DERES GYULÁTÓL, HODULA RÓBERTTÓL, SZABÓ RÓBERTTÓL ÉS LAUKÓ JÓZSEFTÓL KÉRHETNEK KÖNYVEKET.

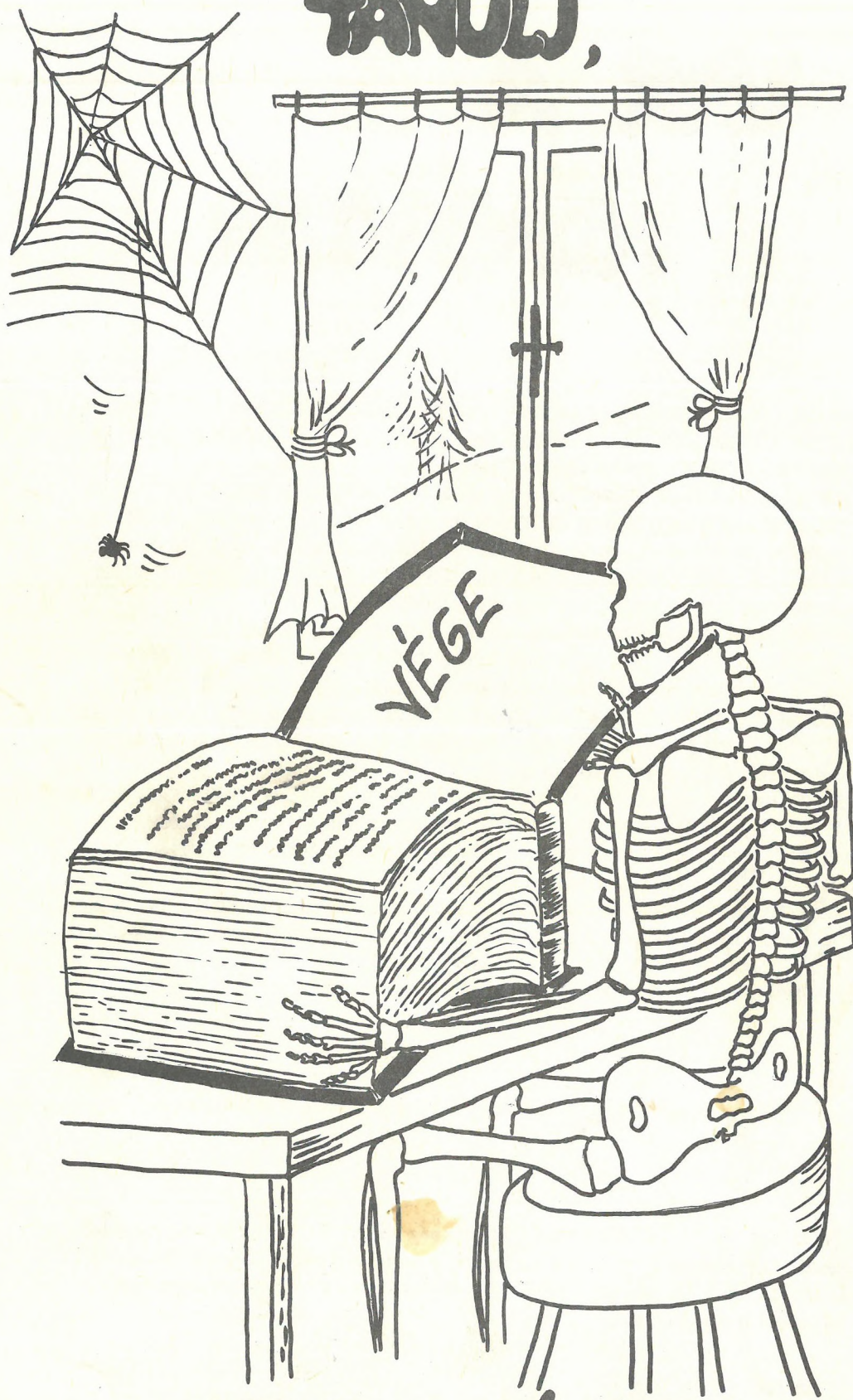
AZ ISKOLÁBAN A FOLYOSÓ VÉGÉN LEVŐ KÖNYVTÁRUNKBA NEMCSAK TANÁROKAT, HANEM DIÁKOKAT IS SZERETETTEL VÁRUNK, DE CSAK SZÜNETEKBE. A SZAKIRODALOM JELENTŐSEBB RÉSZE ITT ÉS EGYES SZAKTANTERMEKBEN TALÁLHATÓ MEG. VISZONYLAG GAZDAG SZÉPIRODALMI GYŰJTEMÉNNYEL RENDELKEZÜNK ITT IS; A KEDDET KIVÉVE MINDEN NAP RENDELKEZÉSETEKRE ÁLLUNK. BEIRATKOZNI HELYBEN LEHET, BEIRATKOZÁSI DIJ NINCS. TUDNOTOK KELL AZONBAN, HOGY A KÖNYVEKET CSAK EGY HÓNAPIG TARTHATJÁTOK MAGATOKNÁL.

SZERETETTEL VÁRUNK BENNETEKET MEGUJULÓ KÖNYVTÁRUNKBAN!

S. Nagy Lajosné
Horváth Géza

ÉLETÜNK-et szerkeszti a szerkesztő bizottság Ármay Béla tanár vezetésével. Megjelenik egy tanévben háromszor. Felelős kiadó: Perger István igazgató. A sokszorosítást készíti Tatabánya Bányák Vállalat házi sokszorosítója. Felelős vezető: Csics Gyula

TANULJ,

MINT A JÓ PAP!